

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadhatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppelik A. «Általános Tudóító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvánt. pótlásra 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye.

Az új tanévhez.

Miért kell — tanulunk?

Ha a tanulóifjúságnak legfőbb kötelessége az, hogy tudományos kiképzését és művelését, a mennyire csak lehet, tökéletessé s alaposná alakítsa: az a kérdés támad most már, hogy milyen szándékból és mi célból kell ezt tennie? Más szóval: miért kell tanulni? E kérdésre feleletet ad az ifjúságnak azon intézet állása, a melybe tartozik. Az az intézet nyújtja neki azon viszonylagos egészet a tudományokból, a melyeknek ismeretét jogosan föl kell tenni azon ifjaknál, kik egykor a társadalom vezető s irányadó köreibbe tartozni akarnak. De egyuttal arra is képesíti őket azon intézet, hogy majd később valamely speciális szaktudományt haszonnal és jó sikerrel ápolhassanak, ez által biztos és becsületes életállást nyerhessenek s hogy így az államnak tett szolgálataik által az emberiség üdvének előmozdítása révén érdemeket szerezhessenek. Ez valóban sokoldalú, magaslatos, nemes cél!

Bárha az erről való megemlékezés énkén megmaradna minden ifjuban.

Nemcsak azért kell tanulnia az ifjúságnak, mert a szigorú kötelesség ezt neki parancsolja és mert különben éreznie kellene hanyagságának következményeit. Nagy szellemi rövidlátást tanusitana ez által, alacsony s érdemnélküli volna működésér.

TÁRCZA.

Sóháj.

Mi lesz velem? Hová dob sorsom engem?
Nem bánom, ha boldog sosem leszek.
Egy percz legyen csupán csak életemben,
Mely a halál ködén is átzegek.

Maradjon fel egy sor, egy dal mit irtam,
Ugy czéltalan nem volt már életem.
A bánat, melyet egykor dalba sirtam,
Rezdüljön által ezredveken.

Keljen szárnya, repüljön messze tájra,
Ki irta? . . . Miért? . . . Ne tudja senki sem.
Mindenki higgye, hogy az ő sajtája
S a teremővel lett egy szívem.

Pásztor Árpád.

A vetélytársnok.

Besorozták a falu legderekből legényét, annak rendje és módja szerint felöltöztették katona mundaérba s a robogó gőzös elvitte oda, hova az itthon maradt két vetélytársnő: a Bagieék Marcsája és a Feliéék Lidijék nem követhették.

Az elhunyt hét szerdáján Marcsájék előtt a kútnál találkozott a két leány, egymásnak szemben nem mutattak haragot, sem féltékenységet,

motívuma, ha elfelejténé, hogy nem az iskola, hanem az élet kedvéért kell tanulnia.

— És mik az eszközök ezen cél elérésére?

Ezeket kevés szóval felsorolhatjuk. Az őszinte jóakarát — tenni annyit, a mennyit kiki tehet; továbbá a figyelem és szorgalom a tanítás alatt; kiméretlen szigorúság önmaga iránt és az erős szándék, hogy a mindennapi munkát nem felületesen veszi, hanem lelkiismeretesen összes erejével elvégzi. Hiszen nincsen tényleg nagyobb ellensége a tudományos haladásnak a tanuló hanyagságánál, lustaságánál, hanyatlásánál. Nem a képességek s a szellemi erő hiánya oka annak, hogy sok ifju nem éri el elezteljét, hanem a kajnyelműség, a hanyatlás.

Ámbár azonban a szorgalom s a tudományos törekvés igen fontos tényezők a tanulóifjúságnál: ezzel az ő kötelességeinek köre nincsen kimerítve.

Igaz, hogy a tudomány kibővítheti az ifju ismeretét, tökéletesítheti esztét és elősegítheti az embert környező ezer, meg ezer talány és kérdés megoldását: mindez tehet az ifjúságból ügyes, értelmes polgárokat: de mindez nem elég ahoz, hogy a mi főleg szükséges, azok jó, nemeslelkű s erkölcsös emberek is legyenek.

Valjon nem bizonyítja-e az élettapasztalat, hogy az értelmes és ügyes ember erkölcsileg gonosz is lehet.

Sőt, hogy éppen e tekintetben legveszedelmesebbek lehetnek a társadalomra nézve, a mennyiben a rossz embernek megmutatják az utat, kezébe adják a fegyvert, hogy gonosz tervét és szándékait végrehajthassa a haza kárára.

Bizonyos dolog, hogy a tudományos kiképeztetés és műveltség szükséges és nagy értékű, sőt, megbecsülhetetlen; az értéke növekedik az ő melegségével, alaposágával és lehető legnagyobb sokoldalúságával, de az még se foghatja el, mégsem ragadhatja meg az embert, egészen és teljesen az embert; s érintetlenül hagyja a belső élet legfontosabb terét t. i. a lelkiismeretet s az erkölcsiséget.

Tisztaszívűsége, igazságra és őszinteségre, becsületesség és hűségére, a rossznak, aljasságnak megutálására, kötelességérzetre, a melyek áldásossá tehetik emberi létünket: mindezekre. — az ismeretek kivül a kedély és a hit tanít minket.

Kedves ifju barátim! Mindezekből tisztán láthatják önök, hogy szigorú kötelesség előtt állanak; ez pedig: a tudomány, a műveltségnek, az erkölcsistisztaságnak s a hitnek ápolása, harmonikus egyetértése, vagyis az ősz művelése mellett a szív nemesítésének szem előtt tartása.

Ezért kell — tanulunk!

Cselkó József.

pedig hej! mikor a Marcsa elküldte Feliéék sövényéhez hallgatóni kisebbik testvérjét s hazajövet a kis lány elbeszélte: mint ültek egymás mellett, kéz a kézben, s mint mondták egymásnak: hogy csak ásó kapa lesz az elválasztó . . . akkor Marcsa elkezdett sírni, hisz előtte hányszor fogadta már, hogy nem jár Feliéekhez; a minap is csak azért ment be, mert a malomba menet kísért a kerékszeg s azt kért . . . sirt szegény Marcsa, de jól esett neki a sírás, hisz attól megkönnyebédett a szíve s alig várta a reggelt, hogy a teheneiket kihajtsa a kútra itatni, pedig nem lett volna muszáj neki, mert volt béres is, kocsis is, — de ilyenkor szokta az ő Sándorja a lovakat itatni s azt az édes dalt dalolni:

A lovat itatja, magát fitogatja,
Piros két orcáját velem csókoltatja!

Jaj de mióta elvitték a legényt, azóta csak a kisebb legények meg leányok találkoznak a kútnál; a legények bátrabbak, hangosabban mernek dalolni, s még a Mócsi kocsmáros mestergerendáját is meg merik útni.

Tehát a lányok a korszók megtöltésén fáradoznak s a szokásos köszöntésen kivül nem szólnak semmit.

Uj alak érkezik a kúthoz. Misi a postás fiu . . . és jó napot kíván s tarisznyája fenekében kőtárszva kihuz abból egy levelet és hangosan kiáltja: Feli Lidinek! Jól tudja ő miért kiáltja. Bizert, hogy a büszke Bagieék Marcsája, a gazdag bírók lánya, hadd epekedjék, boszankodjék egy kicsit.

A lány átveszi a levelet, keblébe rejti, a

szokásos két krajczár helyett hatost ad a postás fiúnak s köszön Marcsának, meg az érkező leányoknak és sebesen indul haza felé.

Mikor a fel sikátor eléri, előveszi a levelet, nézi, ismeretlen német stimpli írás van rajta, ez csak tőle jöhet, hisz más ismerősük nincs, kivel levelezhetne. Haza érve kimegy a kertbe, feltépi lázasan a borítékot, kezdi mohón olvasni. Még a végére sem ér a levélnek, izgatott lesz, ökleit összeszorítja, egész testén valami rángás fut végig s csak annyit bir mondani: »nyomorult megcsalt!« Azután aleltan esik le a hátra. Sok idő múlva magához tér, akkor már a szép leány szeméi megtörvék, ingadozva, roskatag léptekkel megy be a szobába.

Az édesanyja, kinek ő félve őrzött kincse vala, mindjárt észreveszi a változást. Hogyne, hisz ősméri vig kedélyű Lidijét, s a kérdések özönével árszítja el: »mi lett édes?« »mi bajod leányom?« A lány titkolja fájdalmát, hisz ő maga se tudja, mi dul benne. Egyre azt mondogatja gondos anyjának, »hogy talán a kútnál hűlt meg reggel, hogy lent járt vizért.«

Reggel Marcsa ismét megjelen a kútnál s kíváncsian tekintget a felvél felé, hogy nem jön-e Lidi?

Bántja a levél, szeretné tudni, honnan jött és készakarva marad hátra, hogy a többiek töltésük meg előbb korszókat, de mintha a villám lött volna le a derült égből, egy fiu jön lovail itatni s jó előre kiált: »Féle, nekem kell elsőnek lennem, megyek a doktorért Lidi nagyon beteg.«

A fiut jól ismerték, a Feliék kocsisa volt.

Vasárnapi munkaszünet.

A vasárnapi munkaszünetet szabályozó legújabb miniszteri rendelet szerinti első vasárnapi munkaszünet nálunk folyó hó 23-án volt. E rendelet részleteit a nagy közönség körében igen kevesen ismerik s innen magyarázható az, hogy bizonyos munkák végzésénél, melyeket ugyszólván a folytonosságnál vagy egyéb szükségességnél fogva vasárnap sem lehet megszakítani, az érdekeltek nem tudják, mi tevék legyenek.

Épea ezért azt hisszük, hogy hasznos szolgálatot teszünk járásunk nagy közönségének, ha a vasárnapi munkaszünetet szabályozó miniszteri rendelet azon kivételes intézkedéseit alább közöljük, melyet a csáktornyai járásban figyelembe jöhetnek.

I.

Vasárnap egész napon át végezhető az ipari munka, mert az üzem felbeszakítása lehetetlen:

1) Az agyag, porcelán, majolika és köedény iparnál, nemkülönben a mész és téglaféltő iparnál kizárólag az ételési munkák;

2) borkereskedőknél, illetve borkraktárnál és pinczészetnél a házilag végzendő sürgős javítási munkák;

3) ecetiparnál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka.

4) kertészeti iparnál a termeléssel és műveléssel kapcsolatos felbeszakíthatatlan és sürgős munkák;

5) Malmoknál az őrlési művelet;

6) sajt készítő iparnál valamint a vajgyártásával a tejszín megszavanyodása miatt károk nélkül félbe nem szakítható ipari munka;

7) a szinnyomásnál és kék festésnél végzendő azon munkák, melyek a folytonos üzem félbe nem szakíthatása miatt szükségsek;

8) a villamos erőt, illetve áramot előállító telepeknél előforduló ipari munka;

II.

Marcsa figyelmes lett a fiu szavára, arrább ment és elpalástolhatatlan örömmel kérdezte: mi baja Lidinek?

Még meg sem itatott a fiu, megszólalt a harang, jöttek, mentek az emberek. Anyok, legények a kutra; s előbb sugva, később hangosan beszéltek, hogy Feli Lidia meghalt.

Marcsa ahogy kiöntötte otthon a vizet, rögtön ment másikért a kutra, nem hagyta a kiváncsiság otthon ülni, bár nem mert kérdezősködni senkitől, végre elesett néhány szót s világosan meggyőződött arról, hogy Lidi gyufa méreggel ölte meg magát; legjobban ő érezte, hogy miért tette azt? s bár hogy is igyekezett örömet takarni, nem tudta.

A temetés is megtörtént. Marcsa is ott volt s az egész szertartás alatt csipkés kötőféldel játszott, csak néha néha emelte szeméhez zsebkenődjét, mintha sirna. Temetés után sok mindenfélét beszéltek a kuttánál, a főnőben, a malom alatt a szép Lidi esetéről, de később elfeledték.

Mult, repült az idő. Marcsa nyughatatlan volt, hisz már kétszer küldött levelet és még egyszer sem kapott választ. Türelmetlenül várt, de hiába.

Megjött az aratás, megjött az ősz, elérkezett a kiszolgált katonák szabadságolási ideje. Vidám dal hallatszik. A felvégen jönnek haza a fiúk, megizmosodva egészségben. Marcsa már egy hete nem tud aludni, csak néha szundit egy cseppet. A viszontlátásra gondol, mikor, mint régen, nyakába borul, s édes csókokat ad pörge bajuszára. S nem sokára a holtomiglan s holtidőiglant fogják az az oltár előtt egymásnak szemtől szembe...

Fürkésző szemmel leselkedik a kerítés hadsádkán, mind közelebb hallatszik a dal, szive re-

Vasárnap egész napon át végezhető az ipari munka, mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzembeltartást megkövetelik:

a) a baromfi-hizlaldák üzembeltartásával járó összes munkálatok;

b) bucsukon és átjatosra szolgáló egyéb gyűlekezeteken az ugynevezett bucsucikketeknek, mint pl. imakönyvek, olvasók, viaszgyertyák stb. árusítása;

c) a czukrász és mézeskalácsos iparnál;

d) élő állatoknak felhajtása, szállítása, szállítás czéljából ugy gyors-, mint teheráru gyanánt feladása, megérkezésükkor a szállítási eszközökből való kirakása és az állomásról rendelési helyükre szállítása, illetve hajtása, továbbá robbanékony áruk-nak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása;

e) a fényképész iparnál;

f) tüdőintézeteknél a szükséges munkák;

g) hírlapok elárúsítása és széthordása;

h) az izraelita húsvéti kenyér előállítása és árusítása;

i) jégnek gyártása, árusítása, szállítása, szállítási czéljából feladása, rendelése helyén kiadása és az állomásról elfuvarozása;

j) kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs elárúsítása és házhoz szállítása, az ezek árusítására berendezett üzletekből ép úgy, mint az egyes pékműhelyekkel kapcsolatban — a kicsinybeni elárúsítás czéljaira — különállóan lebesített kereskedelmi üzletekből, melyekben azonban műhelyi segédszemélyzet nem alkalmazható;

k) a nyomdaiparnál a halasztást nem tűrő állami és hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok, gyászjelentések előállítása és széthordása;

l) országos vásárok napján az ipari és kereskedelmi elárúsítás és pedig nemcsak a vásártérben, hanem a vásártartó város, illetve község egész területén;

m) a szálloda, vendéglő, sör-, pálinka és bormérő, kávéház- és kávémérő iparoknál, ideértve a házhoz szóló megrendelése-

pes örömében, meglátja Sándort, ki most is a legderekább legény társai között. Már előre gondolja, mint fogják őt irigyelni a többi legényok, már-már azon töprenkedik, vajjon megszólítsa-e, vagy kiáljon az utasajtóba? De felébred büszkesége, hisz tudja, hogy be fog jönni a legény. Egy akadály volt csak szerelme ellen, de az már a sirban po-ladoz.

A legények elhaladnak a ház előtt anélkül, hogy Sándor bement volna. Marcsa banja, hogy ki nem állott a kiskapuba, de hisz majd eljön estére. Várja az estét, elmúlik egy-kettő... nem jön. Izgatottsága egyre fő, éjjel-néki álmaiban látja, hogy Sándor a pap előtt más lányval térdel s az áldását adja reájok! Már egy hete lesz hogy itthon van s még feljő se jön. Itt a vasárnap. Felölti Marcsa legszebb ruháját s izgatottan megy a templomba. Már régen beharangoztak s ő még csak most érkezik.

Mikor beér a templomba már vége a predikációnak, a tiszteletlen úr ép az »Amen-t mondja, már csak a hirdetőndők vannak hátra, hogy azután kezdődött vegye a mise. A főtiszteletlen úr hangosan kezd: »Szeghy Sándor romkath, de itt éhallgatott mert egy éles sikoly reszketi meg a templomot, mire tompa zuhanás következik.

Mindenki Maresához siet, ki a halállal vi-vódik s megüvegesedett szemekkel fekszik a padlón. Nem tudta elviselni a csapást, szive meg-hasadt.

Harangoznak temetésre. Felhangzik: Circum de derunt me». Temetik a fadu legnagyobb le-ányát: Bagnek Maresáját.

A vetetlen ugy akarta, hogy a két vetély-társnő egymás mellett alussza örök álmát, a fel-támadás reményében!

ket is, vagy az ily üzletekben szokásos bármily étel vagy ital kiszolgáltatását;

n) a szódavíz gyártása, elárúsítása és házhoz szállítása;

o) természetes virágok árusítása;

III.

Az oly községeken, melyek az ország határához 10 kilométernél közelebb esnek, az előbbi II. alatt nem említett minden más ipari és kereskedelmi elárúsítás délután 5 óráig van megengedve. Természetesen nálunk Muraközben csakis a Stájerország felőli vámtartár értendő, nem pedig a Horvátország felőli határ.

E szerint pl. Strudón, vagy Ráczkánizsán az üzletek vasárnapokon délután 5 óráig tarthatók nyitva.

(Folytatása köv.)

K Ü L Ö N F É L É K.

Tiszteletbeli szolgirói kinevezés.

Mraovics Iván verőczemegyei szolgabíró Jankovich László gróf Zalavármegye főispánja tiszteletbeli szolgabírónak nevezte ki, szolgálattételre a csáktornyai főszolgabíró-sághoz osztotta be.

— **Csáktornya** nagyközség 1903 évi érvényesített hadmentességi díj kivétési lajst-roma Csáktornya nagyközség házánál 1903. augusztus 31-től 1903. szeptember 7-éig közszemlère kiteve lesz; ezen idő alatt bárki által megtekinthető és ellene az esetleges észrevételek beadhatók Csáktornya nagyközség előjárósa.

Az orsz. vöröskereszt egyesület

fiók egylete Csáktornyan f. hó 22-én meg-alakult. Az alakuló közgyűlést Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró hívta egybe, ki is mint ideiglenes elnök ismertette az alakul-landó egyesület czélját s miután az alakulási iverk szerint e napig 90 rendes és rendkívül tag jelentkezett elnököl főszol-gabíró előterjesztésére a közgyűlés egyhan-gulag elhatározta, hogy Csáktornyan fiók-egyletét alakul. A megalakulás után a köz-gyűlés az alapszabályok 9. §-a értelmében a választmány tagjainul megválasztja Kol-benschlag Béla, Simon Lajos, Ziegler Kál-mán, özv. Krasovecz Ignácza, Bernyák Károlyné, Hochsinger Sándorné, Horváth Ignacz, Zakál Henrik és Czvetkovics Antal csáktornyai, továbbá Filpics Lajos, Löwen-sohn Miksa és Hrusóczy Elek drávavásár-helyi lakosokat. A közgyűlés elhatározta to-vábbá, hogy a megelőzőleg már működött egylet vagyonát további kezelésre átveszi. A legelső választmányi ülés határidejéül folyó hó 26. napjának délelött 11 órája tüzeletl ki.

— **A csáktornyai vöröskereszt** fiók-egylet választmánya folyó hó 26-án délelött 11 órakor az alapszabályok 10 §-a érte-lmében megtartotta első alakuló ülését. A választmány egyhangulag és közfelkiáltással a fiókgyűlés tisztikarát a következőképen vá-lasztja meg: Elnökök: dr. Krasovecz Ignácza és Kolbenschlag Béla; jegyző: Viasz Nandor, pénztárnok: Kollarics Mihály és orvos dr. Schwarcz Albert.

— **Talált okmánybélyegek.** Néhány drb. I. kor. okmánybélyeg találtak a mult hé-ten a csáktornyai községhez előtt. Igazolt tulajdonosa a városháza átveheti.

— **Deák Ferencz születése** századik évfordulója megünneplésének előkészítésére Zalavármegye törvényhatósági közgyűlése

által kiküldött bizottság folyó hó 31-én d. e. 10 és fél óraker a vármegyeház nagytermében értekezletet tart, mely értekezleten megállapítja az ünneplésre vonatkozó s a szeptemberi közgyűlés elé terjesztendő végleges javaslatát.

— **Lajos napját** ez idén is hagyományos kegyelettel ünnepelték meg a csáktornyai polgárok. Folyó hó 24-én este mintegy 30-ai társasvacsorára jöttek össze a Pecsornik-é-le vendéglőben, hol vacsora közben s után számos hazafias beszédben adtak kifejezést érzelmeiknek, a helybeli tűzoltó zenekar pedig hazafias vonatkozású darabokat játszott. A társaság késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Helyettes tanári kinevezés.** A vall. és közoktatásügyi miniszter Horváth József okleveles rajztanárt a csáktornyai állami polg. fiúiskolához helyettes rajztanítónak nevezte ki.

— **Jubileum.** Miksavártól e hó 25-én ünnepelték Schádel István plébános lelkészi működésének negyedszázados évfordulóját. Az ünnepi mise után a plébániához tartozó hívek s a tanulóserreg részesítették az ünnepeltet meleg óvációban.

— **Sorsjáték az idegen forgalom emelésére.** Az idegenforgalmi vállalat, mely rövid fennállása óta máris számtalan bizonyosságát adta közhasznu szakavatott működésének, legujabban a kormány engedelmével és ellenőrzése mellett utazási sorsjátékot rendez. A sorsjáték 100000 drb. két koronás sorsjegyből áll és annak tiszta jövődelme kulturális célokra fordítatik, névszerint oly intézmények javára, a melyek hazánk egyes vidékeinek fellendítésén munkálkodnak és idegenforgalmunk fejlesztését elősegítik. Az egyes nyeresmények tárgyát vasúti körutazási jegyek, bel- és külföldi szálloda szelvények, magyarországi fürdőhelyeken nyaralásra jogosító lakás igazolványok, fürdőidényjegyek stb. képezik. Nem kételkedünk, hogy közönségünk eme életrevaló eszmét felkarolja s az utazási sorsjegyeknek óriási kelendőségük lesz. Az idegenforgalmi vállalat gondoskodott arról, hogy sorsjegyei ugyszólván mindenütt kaphatók legyenek.

— **Bucsuzás.** Mindazon jó barátainak, ismerőseimnek, valamint volt tanítványaimnak, kikkel a legutóbbi csáktornyai rövid tartózkodásom ideje alatt találkoznai nem volt szerencsém, — ezen az uton mondom szívesen Isten hozzád -ot; tartsanak meg továbbra is jó emlékekben a csáktornyai 9 évi tanítói működésem után. Pastinszky József.

— **Posta-és távírda segédítettek kiképzésére** — az eddig érvényben volt szabályok és rendeletek hatályon kívül helyezésével — 1903. évi október hó 1-től a növendék - (élve) - rendszer lép életbe. 1. Növendékül fölvétetik azon ifju, ki: a) a középiskola legalább IV-ik vagy ezzel egyenrangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanterv szerint sikerrel végezte; b) 14 évesnél nem fiatalabb s 16 évesnél nem idősebb; az iskola bevégezése és növendékül felvétel között azonban legfőbbje egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott; c) magyar állampolgár; d) a magyar nyelvet, ha pedig horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban birja; e) feddhetlen magaviseletű; f) ép és egészséges. Ezen feltételeket iskolai, születési, erkölcsi és közhalásági orvos által kiállított bizonyítványokkal kell igazolni. A fölvételért

sajátkezüleg irt, ivenként 1 koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és fennebb elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel évenként mindig augusztus hó végéig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta-és távírdaigazgatósághoz czimezve azor. posta-távirдавivalatnál nyujtandó be, hova folyamodó növendékül fölvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőknek, illetve árkvánál a gyámnak belegegyező nyilatkozata is reá vezetendő. 2. A növendékeket a posta-távirдавезérigazgatóság esetről-esetre kikért engedélye alapján az erre kijelölt kincstári posta-távirдавivalat vezetői s I. osztályu nem kincstári posta-távirдавivalatok postamesterei személyes felelősség terhe mellett veszik fel. Hogy mely posta-távirдавivalatok vannak növendékek felvételére évenként felhatalmazva, arra nézve bármelyik posta-távirдавivalat tájékoztatást nyujt. A pécsi posta-táv. igazgatóságai kerületben a baranyasellyei, barcsi I számú, csáktornyai, keszthelyi, mohácsi, siklósi és szegszárdi posta-távirдавivalatoknál egy-egy növendék; a kaposvári, nagykanizsai I számú, pécsi I sz. és zalaegerszegi posta-távirдавivalatoknál pedig két-két növendék fog f. évi október hó 1-től kezdve kiképeztetni. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással a helybeli posta-távirдавivalat szívesen szolgál.

— **A következőket olvassuk a »Magyar Vas és Gépujság«-ban.** Vaskereskedők és a vasárnapi munkaszünet. Számos határszéli városban lakó vidéki vaskereskedő — így p. o. a csáktornyaiak — azzal a kérdéssel fordultak mihozzánk, hogy a vasárnapi munkaszünet tárgyában legutóbb kibocsájtott miniszteri rendelet értelmében mikor kötelesek üzleteiket vasárnapokon zárni. Értesítjük ennélfogva az érdekelteket, hogy oly helyeken, a melyek az ország határához 10 kilométernél közelebb esnek, minden üzlet délután 5 óráig vasárnapon nyitva tartható, a határszélnél 10 km.-nél távolabb eső helyeken azonban a kötelező vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet már érvénybe lép, még pedig oly formán, hogy az a kereskedő, a ki vasat és élelmezési czikketeket tart, üzletét délelőtt 10 óráig nyitva tarthatja, míg a tisztán vaskereskedő üzletét egész napon át zárva tartani kötelek. Az új rendelet által leginkább károsítva érzik magukat a csáktornyai kereskedők, mivel a környékbeli lakosság vasárnaponként ott gyülekezve csak mise után — tehát 10 óra után — végzi bevásárlásait. A vasúti kilométer-mutató szerint Csáktornya a határszéltől még nincs 10 kilométer távolságban, minek következtében a csáktornyai üzleteket a rendeletben említett kivételek közé esőnek tartjuk. Ezen dologra nézve részünkről is feleletet mai számunk »Vasárnapi munkaszünet« című cikkünk III. része ad s csak az a kérdés, hogy a távolságot a vasut mentén, vagy az országut mentén számítják-e?

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hashajtó vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmossa. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Vakmerő betörést** követtek el eddig ismeretlen tettesek folyó hó 24 és 25-ike közötti éjjelen Csáktornya a város legforgalmasabb részében Weisz Márton arany és ezüstművesnek a Zozoli-féle házban levő fióküzletébe. A betörők valószínűleg még

kapuzás előtt behúzódtak az udvarra, hőkényelmesen elbujhattak addig, míg a házban elcsendesedtek. Bár ugy látszik a csenddel sem sokat törődtek, mivel éppen ez éjjelen ugyszólván minden órában ment be valaki a házba, vagy onnan ki, mégis zavartalanul végeztek munkájukat. Az udvar felől egy vasrostélylyal és azon felül vas táblákkal elzárt és soha sem használt ablaka van az üzletnek, ezen akartak az üzletbe behatolni. A vastáblát kinyitották de a rostélylyt eltávolítani nem bírták. Ekkor azután az ablak alatt kiásták a falat úgy, hogy azon kényelmesen bebujhatott egy ember. Ugy látszik azonban, valami megzavarhatta a betörők nyugodt munkáját, mert alig 200 korona értékű arany és ezüst tárgyat vittek el, sőt a fal kibontásánál használt vészl azon kőporosan egy piszkos zsebkendővel együtt vissza hagyták a boltban. Hogy ki volt, vagy kik voltak a merész betörők, ez ideig nem sikerült megállapítani. A kiásott faltörmelkek között egy számla papírra írott bizonyítványt találtak, melyet egy Lövinger nevű váczi üvegkereskedő állított ki valami Müller Béla üvegfestő és aranyozó segéd számára, ki folyó évi május közepéig nevezett üvegkereskedőnél dolgozott. A gyanu legnagyobb mértékben ezen üvegfestő segédre irányul. kinek holle ezidőszerint ismeretlen. Csáktornyan senki sem tud ilyen segédéről, az iparfestőnél ilyen nevű egyén nem jelentkezett. Váczról a kérdezősködésre az a válasz jött, hogy csakugyan dolgozott ott májusig egy Müller nevű segéd, de onnan eltávozott s hogy hová, nem mondotta meg. Annyit tudnak róla, hogy budapesti illetőségű s 40 éves. A csendőrség intézkedett, hogy ha az ellopott tárgyakat Varasdon, Zágrádban, N. Kanizsán vagy Gráczban valaki értékesíteni próbálna, betörtassák le az illetőt. Nevezetes, hogy e betörők Bernyák Károly vaskereskedő üzletébe is be akartak hatolni az udvar felőli ablakon. A jó szándékat az erőszakal meggőrbített ablakvas s annak a megkezdett kibontása árulta el. Itt azonban a mint látszik, nem tudtak semmire sem menni, vagy pedig már nem volt elég idejük.

Hirdetés. A nagyméltóságú földm. m. kir. miniszter ur az okszerű borkezelés terjesztése és fejlesztése czéljából a budafoki m. kir. pinczemeszteri tanfolyamnál vándorpinczemesztereket (ez idő szerint kettőt) alkalmazott, kiknek feladata az, hogy a bortermelő közönségnek a borok okszerű kezelése tekintetében szükséges tanácsokat a helyszínén megadják, s az illető bortermelők kívánságára a szükséges borkezelési munkálatokat (fejtés, derítés, szűrés) stb. ők maguk végre is hajtsák. Azoknak, a kik e czélból a vándorpinczemesztereket igénybe akarják venni, ez iránt a budafoki pinczemeszteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulniok. A vándorpinczemeszterek kiszállása esetén az utiköltségeket az illető termelők viselik, továbbá a vándorpinczemeszterek elállításán (lakás és élelmezés) kívül 2 korona napidíjat fizetnek az illető vándorpinczemeszternek. Csáktornya, 1903. augusztus hó. Ulicsyn Károly m. kir. szől. bor. ker. felügyelő.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i f.l računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Svakojačke navade.

»Kuliko hiž, tuliko navade«, veliju ljudi. Ako k susedu idemo, već pri njim druge navade najdemo. Pri drugim puku pak su još bolje različene navade od naših. Putniki vnoگو znaju od toga povēdati.

Navadan je obitelj gnjezda. Najprije deca, rodbina, s jednom oni, koji k obitelji spadaju, nam zavežu pazljivost.

Vu Europi, kam dale, stem više mužkih najdemo prez žene. Soldacija i teški život vnoگو ne dopusti se ženiti. Nešterne věre popi se ne ženiju. Ran tak živiju vu Izhodni Aziji Buddha vere popi. Afrike, Amerike, Australije divji ljudi ne poznaju lēdičnost.

Kršćeniki, židovi jednu, mohamedani i divji ljudi više žen imaju. Vu Guini i jedna žena više mužov ima. To pri nas zakon ne dopusti. Svaki, koj ima čistu pamet, se more premisliti, da to tak nemre biti.

Pri divji ljudi žena je robica muža. Pri Nēgri sve posle na polju žena mora zrvšiti; muž vadasi, bijese ili pak se lejhari. Ne samo pri Nēgri i Indianeri, nego i pri Kirgizi tržiju ili kradeju žene; Mohamedanci za peneze kupiju robice. Na sisku Fidži zakoleju svoje žene i pojeju je. Hindu ljudi ako muž vumre ženu skuriju Kabrioki, ako žena dete rodi, muž si leže vu postelju, a žena pak dela dalje kak i prije.

Divji ljudi se nestaraju vnoگو za decu

pucke uništiju. Vu Indiji v jedni seli jeden putnik niti jednu pucku nije našel. Stim bolje paziju na dečaka. Eskimovci, ako maloga deteta mati vmerje, živo dete žjom skup zakopaju. Vnogi put pak prodaju decu.

Mi jako štujemo starce; divji ljudi netrpiju već takšnoga, koj nemore vun ili, ostaviju ga poginuti. Eskimovci roditelje stare odneseju na jen sisek ili pečinu i ostaviju je tam, da od glada vmerjeju. Na sisku Tahiti zakoleju stare roditelje. Na istim sisku za nepristojnost držiju pred drugim jesti. Pri eskimovci žena ne jede skup z mužom neg ako od njega kaj dobi, s hrbtom se obrne k njemu i stojeć jede.

Vu Čini zdesne na levo pišeju. Vu Japanu je neprestojnost s višēsim stojeć se mēniti, nek prije se mora sest. Malaji, ako stranjskoga imaju, seduju se i skerlak metneju na glavu. Vu Australiji je nepristojnost onomu v oči gledati, skim se meniju, to je pesja navada — veli Malaji ako se pokloniju, primeju se za ruke i k čeli zdigneju je. Eskimovci jen drugoga za nos polegne, ako se mu pokloni. Nešteri pak se z nosom tresneju. Črni indijanci nosa pretresneju jen drugomu k obrazu. Na sisku Sumatra ljudi neufaju si ime povēdati. Kalmuki za nepristojnost držiju mustaće i bradu nosti. Vu Čini si podbrijeju glave, samo jednoga copta si ostaviju. Pred 40 letmi ne nosiju mustaće, a bradu pak pred 60 letmi. Vu

Peržiji si na kratkoma srežeju lasi, samo poleg vuh si ostaviju tak kak polski židovi. Vu Severni-Ameriki pak uspičiju prve zube z raspoljom. Vu Čini na lēvi ruki duge novte nosiju.

Mrtve na svake fele pospravljaju ljudi. Nešteri pojeju. Ako šteri nekoga zakole, onda ga poje. Veli, da onda njegovu jakost dobi. Indijaner nešteri skuriju nešteri pak vu zemlju zakopaju mrtve. Vu NovimZelandu ako vu hiži zakopaju mrtvoga neostaneju — nutri, — nego vun se zeseliju, vrata zabijeju i žutom farbom pofarbaju. Vu takvu hižu već nitko nesme iti. Na sisku Tahiti mrtve na štange deneju, potlam čonte zakopaju. Na jednim sisku je takva navada, da mrtvoga za mesec dan vun skopaju i vu pećnici ga spečeju. Zatem ga na prah zdrobiju i vu vodi ga spijeju. Drugdi pak meso dol zvrezeju izčutih, koje onda med rodbinom razdeliju. Glavu vdovica dobi, koju si na šnjak obesi i za spomenek nosi.

Vu Indiji mrtve vu Gangeš vodu metneju, ili pak je žožeju. Vu Peržiji mrtve na jen turen odneseju i tam jastrebi raznosiju.

Vu Čini vmijeju i oblečeju mrtvoga i vu drvenu raku ga deneju. Za 21 dan rodbina se vu belu oblečeju i zakopaju mrtvoga. Bogataši imaju kripte, siromake na zemlju deneju i onak ga pokopaju. Ciotor je vun z varaša na jednim brežuljku, grobe čisto držiju.

Z A B A V A.

Talisman.

»Talisman« je rieč internationalna a znači nieku skrovnu moć, po kojoj tobož čoviek, koj toga jedino v priči obstojećega »talismana« posieduje, može do svega doći kaj želi, u svem ima sreću i sve mu ide po žnori. Toliko imam anda u kratko toga »talismana« opisati, za da moji vriedni čitalci budu sliedeću poučnu pripoviest razumieti mogli. —

»Kak je to samo napravil« — veli Vlahek — »nigdar nije nikaj drugo bil kak navadni dotepenec, a sad eto tu sedi na svojem vlastitem gruntu tusti i široki kak Holofernes.«

»A kaj ti znaš o Holofernesu? Em on nije bil poljedelavac« — odgovori mu pri stolu sedeći Mikek.

»On valjda misli Herodeša« — izpravi ga Oletič Matek iz Gardinovca, koj je bil više pismeni od ovih drugih i koj se je svojim geographičkom znanostju dapače po tamnoj noći podufal gospodu voziti po neprolaznih putevih ludbrezkih gorica —

on misli Herodeša, onoga istoga, koj je sve na okolo po cijeloj Galilaei vladal i vrlo bogat bil.

»Neka bude onda Herodeš, meni je sve jedno« — veli Vlahek. »Ali sada pak mi vi to raztolnačite, kak je Peter Zlatič do takove sreće došel. Nikada nije nikaj drugo bil kak kanašćec, zاتم je pri gospodinu provizoru u službu stupil, onda je postal marofski gazda — a sad sedi na liepem gruntu kak kakov pravi gospodin!«

Barić pulkne nekoliko krat iz svoje na kratkom kanišu pipe, onda izpije vino iz Vlahekove čaše i smiešči se veli: »Hm — to dohadja tak, jer ima »talismana.«

»Ja sam si taki mislil, da to neide pravim putem« — veli Oletič.

»Jeli si ti tu stvar već videl?« pita Vlahek Barića.

»Nuder nam pripovedaj!« — namigne Bariću Mikek.

Barić naprije pošteno potegne iz flaše na desno sedećega suseda čašu bliže k sebi te zatim veli ozbiljno: »Dakako da sam videl da ima »talismana.«

Oletič svoju kupicu, koju je Barić bliže k sebi potegnul, natrag pred se metne riečmi: »Misliš da zato, što sam onda bil ja jedini,

i najveći bedak, kad sam se na to dal, da sam po najvećoj tmini med ludbrezkimi gorami gospodu vozil, da moreš i sad moje vino piti kad hoćeš? — Prije pripoviedaj! onda dobiš.«

»No tak anda« — nadaljiva Barić — »on svoga »talismana« svakomu rad kaže i ja sam ga mojim vlastitim očmi videl. Posve je malen i zglada kak posušeni korenček petroželinov.«

»A koliko mu cekinah ili cvancigah na dan donese?« — zapita znatiželjno Oletič.

»No, to si ga sad moreš samoga popitati« — veli Barić i pokaže na liepoga seljaka, koj je baš u sobu stupil i koj nitko drugi nije bil nego Peter Zlatič.

Okolo stola sedeći se skupa potegnul, za da bude nedošavši pri stolu imal miesta. Ov se izbilja med nje sedne i kak je po svoj prilici njihovog spomenka — baram zaduje rieči — čul, veli smiešči se: »Niti mi nosi cekine niti cvancige, ali mi nekaj drugo donasa, kaj je baš tak dobro, ako i ne bolje.«

»Čujte, čujte!« — začude se svi okolo stola.

»Je, tko vuerje!« — veli dvojeć Oletič

K mrtvim deneju hranu i oružje. Vu Kolombiji mrtvoga vu plavtu zešijeju i na jedno visoko drvo obesiju, kre njega deneju njegvo oružje Vu Japanu onomu vu grob, koj je vu življenju sablju nosil drvenu sabladeneju. Vu Afriki gda kakšnji, vojvoda vmerje više sto ljudi pokoleju, da bu na drugem svetu sluge imel.

Na siski Fidži od žalosti si lasi i mustače zrezeju. Negri, koji se pobrivaju, za mrtvim si ostaviju bradu. Vu Perziju žalostna farba je črnkasta, vu Arabiji je siva, pri turčinu je modra, vu Chini je bela.

»Kuliko hiz, tuliko navade!»

Kaj je novoga?

Velika nesreća na morju.

Velika nesreća, kak javiju iz Helsingforsa, pripetila se je na morju. Jeden parobrod vozil je vu susedsku občinu na prošćenje pobožnike, na najgornje mesto parobroda tuliko naroda se okupilo, da se gornja stran od velikoga terha skup zrušila, vekša stran od ljudih bili jesu vu morje spokapali. Do četerdeset ljudih je tamo svoje življenje pogubilo, mnogo pako teško ranjeni postali jesu.

Iz Siberije vu smrt.

Vu Lorenti varoša parkku, kak odonut brzojav javi, jeden po imenu Polivanov Peter zvani ruski človek samoubojstvo načinil je. Veliku svotu penz i jeden list našli jesu pri njem, vu kojem ovo piše, da su njega vu Siberiju odsudili, nego pružila se njemu prilika odskočiti. Zato otišel je vu Lorentinu, da tamo pozna jednoga francuzkoga zastupnika i jednoga profesora. Da pokenhdob je mogel odskočiti zakaj si je vzel življenje od toga vu listu nikakovoga spomenka nedaje.

Poradi magjarske zastave.

Hrvatski pobunjeniki opet davaju glasa od sebe. Sad njim je magjarska zastava na

zadevi. Vu Zaprečiču na kralja rodjevni dan van jesu podeli bili magjarsku zastavu na železnice kolodvor. Ova zastava nise bila dopala ljudem. Doklam su žandari došli na lice mesta, zastava bila je već doli vzeta i nedostojno poklačena od puka Proti pobunjenikom pretrčani bili jesu žandari oružje hasuovali. Više ljudih je ranjeno postalo.

Iz Zagreba službeno na taj način javiju ovo pripećenje. Na kralja rodjevni dan na južne železne ceste Zaprečić zvanoga kolodvora stanje van deli jesu magjarsku i hrvatsku zastavu. Prije podne oko deset vure 6 stotin mužov se okupilo oko kolodvora i potrebuvali jesu magjarsku zastavu. Kad su njim njihovu želju izpuniti ni hoteli, s silnim načinom hoteli su muži zastavu doli vzeti. Žandari su nato 11 hitih načinih. Dva muži su taki mrtvi postali, šest na smrt, dvadeset pako teško ranjeni postali jesu. Vlada jednu kompaniju pešičkih soldatov je poslalo.

Što se tiče bune vu Zagrebu se takaj čila započela. — Po vuhah jesu kričali da:

— Nek se odstrani odovud magjarska zastava.

Ove vendar jesu soldati spolovili i vu rešt zatvorili.

Zadnja želja.

Iz Athene javiju: da Metonas zvanoga prostoga soldata soldački sud je na smrt bil odsudil, zato, ar je jednu pucu vmoril kajtga ni hotela ljubiti. Kad su došli do zgublenoga mesta, pitali su od njega, da kakovu zadnju želju ima? Na ovo prosi prisutne službene ljudi, nek njemu dopustiju da pet minut gleda na svoje rodjeno mesto. Želju njemu jesu izpunili i na smrt odsudjeni neprestajno gleda na onu okolicu tak dugo, dok šest kuglih ne prevrta srce njegovog.

Iz bojazljivosti.

Jednoj zalublenoj zenitbi konec dohadja glas iz Barletta zvanoga talianskoga sela. Lamekija Antun barlettaiski tergovec zaprosil si je lepu Bešsu Amadiju za tuvarušicu, koja iz čiogija zvanoga mesta jednoga ribiča dčete bilo je Roditelji nisu hoteli privoliti,

nato zaljubljeni tergovec odskoči s pucom i nju si za tuvarušicu vze. Nego blaženstvo njihovo kratko vreme trajalo je. Tergovca brat jeden tehnikuš dojde na pohodjenje k zakonskim. Bilo, ili ne bilo kakovo poznanstvo med šogorom i šogoricom, ovo se nezna, nego muž sumljivi postane i od ove dobi konec postane vsemu blaženstvu. Ove dane muž s revolverom na padne na svoju ženu i na svojega brata takaj. Žena je samo malo ranjena postala, akoprem je njezin muž dvakrat sprožil na nju svojega revolvera. Tehnikuš nato van spukne iz ruk osobujnoga človeka oružje i na svojega brata sproži. Kugla je bojazljivoga človeka srđce prevrtala. Tehnikuš pako še sam bil javil pred sudom.

Tolvajska zaljubljenost.

Još vu januaru mesecu bilo se pripetilo, da od Markšteina Šalamon tergovca nje gova služkinja po imenu Bošnjak Katica 3 jezero korun je posvojila. Redarstvo je puću prijelao, nego kradljivost je tajila i posvedočiti proti njoj zevsema moguću bili nisu, pravdeni stol je nju na jedno lětni rešt bil odsudil. Koma da se rešta reši, lista piše dr. Gabor Bela redarstva činovniku, vu kojem skrušeno pripozna da tri jezero korun je ona vkrala. Peneze veli vu listu je predala Hauser Karoly postarskoga sluge ženi. Zaljubljena bila je ženinjega muža i tak se jesu bile pogodile, da za tri jezero korun ostavi žena svojega muža. Nego Hauseri su nju prevarili. Peneze dakako jesu od nje vzeli, nego žena još dan danas svojim mužom živi i niti neće njega ostaviti. Gladeč na ov list, redarstvo je iz nova prijeli. Bošnjak Katarinu i prama Hauserikovicu, iztragu podiglo. Hauser i njegova žena sad tajiju i tim se braniju, da puca, koju su od svoje hiže pretrali, iz fantljivosti podigla je proti njimi tužbu. Budapeštansko redarstvo je vu Hausera stanu sve preizkalo, nego penezom na trak ipak nisu mogli dojt. Naravski istraga na dalje traja proti njimi

Napad proti jednomu vlaku.

Ove dane, kak iz Cella javiju, dosad

te broji u sebi teške sreberne gumbe na zlatičevom lajbecu. Svaki gumb je bil forint vrieden. Ako mu ove nije »talisman« donesel, bil bi se dal za vadingu obesiti. Ali rekel nije nikaj.

Zlatič medjutim posegne u zep, izvadi iz njega malenu kožnatu žačku. Pokaže, ju svim oko sedećim pak ju opet turi u zep. »Ovde u nutra je moj »talisman.« — veli na to — »te je istina prava i živa da odkad ga imam, mi uvijek ide dobro pak ako je došlo i kaj nepovoljnoga zmes to se je sve na hitroma popravilo.«

»Hm, hm« — načini Mikek.

»Gledaj, gledaj« — zmrmla Vlahek i gleda zamisljeno svoju praznu flašu koju je Barič do dna skresal — pak i takvoga kaj ima!»

»Pak — em je ciela stvar tak posve jednostavna i bez svake coprije ili vrhunarske moći, jeli Barič?« — veli Zlatič.

»Ah, dakako, dakako« — odgovori hitro Barič te si u hitroči posudi susedovu punu flašu, koju na pol izpije — »sve, kaj je zemeljsko, je posve jednostavno i nikaj vrhunaravno!»

»Anda posluhnite me dragi prijatelji« — pričme sada u ozbiljnem tonušu bogati

Zlatič. — »Vi svi znate, anda da sam ja negda bil mali kanašćin i nikaj više, k tomu sam bil diete ledične dievojke Rozike Zlatič, koju je jedan jagar na grieh i u sramotu zapelal. Negdo me nitko nije liepo gledal, jer da tobož faćuk nije ono isto, kaj su zakonita dieca. Ja sam se radi toga znal višekrat žubko plakati, ali mati moja me je tišila i ove ponizujuće misli mi iz glave izbijale. Neplaći se diete moje, je znala reći, čoviek na ovom svijetu ti je samo toliko vrieden, koliko je pred Bogom vrieden, a na drugom svijetu smo svi jednaki. Budi anda pošten i marljiv pak se trsi, da se gospodinu Bogu dopadneš, onda ćeš se već i ljudem dopasti. — A kad sam dvadeset godinah navršil, uzeli su me za soldata — i baš onda je moja mati meni dala »talisman« . . .

»Aha, sad dojde.« — oglasi se Vlahek.

»Je, onda je to bilo« — nadaljiva Zlatič — »Ona mi je rekla, da ga je sama osobna izkopala, a ja sam ga uvijek pri sebi nosil. Nekak mi je isto bolje za rukom avanziral sam samo onak jedno za drugem do stražmeštra, moj kapitan me je rado imal i ako bi bil hotel, mogel bi i na dalje

bil pri soldatih ostati i kakti stari soldat bi manje tereta imal.»

»Ali si ipak radje otišel« — primeti Mikek.

»Jesam radje otišel« — odgovori Zlatič. — Moj gospodin kapetan koj je bil baron, me je na svoje imanje u službu vzel; najprije sam bil stalni sluga, pak sam ko nije čitil, da su se svietili kak politirani, k tomu sam imal nad sobom paziti na zdrebjenje kobilah, a pri tom sam liepe groše zaslužil kak i pri trgovini konji iz naše stale, jer naše stale su bile pune te je mnogo tergovecv dohadjalo. Kad pak je gospodin baron nadlo umrl te je bilo sve prodano, onda me je novi tiszartov skupa sa kupljenim imanjem prouzlel pak me je, kakti staroga, zaufanoga i na dobrom glasu stojećega slugu postavil za gazdu nad marofi. Ja sam bil marljiv i vieran tak, da je gospodin grof, koj je to imanje kupil bil s menom na tuliko zadovoljan, da mi je obodva marofa dal u arendu. Pri tom smo obodva dobro stali i gospodin grof i ja, a za deset godinah sam si toliko priskrbel, da sam mogel mojega sadanjega grunta kupiti. Kad sam se na isti preselil, išlo je doduše teško, jer je cielo gospodarstvo bilo

nepoznati jednoga brzovnog vlaka s kamenjem nahitali jesu. Illek Rudolfa Južne železnice budapeštanskoga cimovnika gospoju jedan kamen leve strani obraza tak pogibelnost bil je ranil, da je pretrucana bila k doktorskoj pomoći se podvrći i radi toga morala je vu Pörtlšahu vlaka ostaviti.

Jubileum.

Vu Mikšavaru su 25-ga o. m. obsluvali jubileum tamošnjega gospodina plebanuša, koj vre dvadeset i pet letah vodi i navučava puka kakti svećenik vu duševnih poslih. Po svetog meši čestitali su gospodinu plebanušu njegovi verni farniki i školska deca.

Od novoga pape.

Tako prilične i znamenite sitnosti pripoveda Daily Mail zvani novinar vu zadnjem svojem broju od novoga pape. Ovoga urednika jeden pisatelni drug je na audijenciji bil pri novim papi. Od viš jako za pozniznoga i za prijateljskoga naziva X. Piusa, koj najmre nikak nemre se izprijeteliti s Vatikanskemi dužnosti Dobrota, pokornosti, zvanredno hotenja jakosti osobita jesu. Za jedno čisto odprto izusti svoja mnenja čustve i svoje miseli nezakriva Kadje od kardinalov spomenka imal, medju ostalemi ovako se bil izrazil:

— Moji reštni stražari su mene simo zaprli i zatim odbežali jesu.

Francuzom pako nise bilo baš jako dopalo, koji su na obožni put došli, da njihovoga jezika negovori; Ga Salle herceg vodil je pobožnike, malo teško bilo stalo njega ar talianskoga jezika ravno tako slabo govori kak papa francuskoga. Pius X. je talianski govoril, nego tak brzo, da njega herceg ni mogel nasledovati, na kaj si vze-me batrivost tako njemu reči:

— Adagio prego, Santita!

Po hrvatski: »Pomalo, ako smijem pro-siti njihovu svetost.»

Papa je zatim po menje govoril, tak da ga herceg bil mogel razmeti. Kad je zatim na njega red došel, on je francuski govoril, nego takaj jako brzo. Papa ga na brzoma zastavi i tak vel!

— Adagio prego, principe!

zapuščeno, zemlje i sienokoše su izgledale kak puščine a kuća mal da se nije srušila i ja sam moral od početka početi. Mnogokrat sam već i pričel dvojiti, jeli bum ja to spelal. Ali kad sam onda mojega »talismana» poglednul, svaki krat sam se zmis-lil, kaj mi je moja pokojna majkica govo-rila i na to sam opet kaj postal. I išlo je. — ne na jedankrat i ne odmah, već liepo polagano, onak jedno za drugim, kak se ježi ježü.»

»Hm, hm,» — napravi Mike i veli — »em je onda to na takov način išlo sve naravskim putem, a nikakovom »talismanijum.»

»Pak dakako da nije pri tom nikaj vrhunarskoga bilo.» — veli dalje Zlatič. — »Ja sam poslie se za Kerovčenom Janicom spoznal. Ona je u istinu imala nekoliko stotinah forintu, ali kaj je vrednije bilo, to je bilo vierno srdce i odprta glava, bistra pamet i dvie marljive ruke. I sad je tekarsve išlo napred! — No a sad, sad nemamo niti krajcar duga na našem posiedu, nekoliko komadah marhe i nad tim svem je božji blagoslov.»

»Da pak sam ja tak daleko dotieral, tomu je u istinu moj »talisman» uzrokom»

— Pomenje ako smem prositi herceg.

Novi vatikanski tajnik.

Iz Rima telegrafiraju: Sluzbeno takaj potvrđjavaju ovoga glasa, da X. Pius papa za vatikanskoga tajnika Satolli kardinala je milostiven imenuvati.

Jožef nadhercega starešinstvo.

Jožef nadhercega prvče ljubavi prama ciganom po paščili se jesu hasna vzeti nekoji pametneši cigani. Balogh Ferko iz Ipolyšaga ciganijski mužikaš augusztuša 20. obdržaval je zlato gostovanje. Vu ovoj priliki pozove za starešinu Jožef nadhercega, koj na ciganijskoga primaša veliko veselje prime ovu čast. Nadhercega tajnik vu sledećem istu daje njemu to na znanje.

Postuvanomu staromu Balogh Ferencz mužikašu vu Ipolyšagu. Na poslanu molbenicu daje se vam na znanje, da Gospodin Jožef nadhercega carska i kraljevska svetlost najmilostivneše izvonia je dopustiti, da njegovo ime kakti starešina tekućeg meseca 20. dana na obdržavajućem vašem gostovanju ima se vu zapisnik zabilježiti. Alesuth 1903. augustuša 7-ga.

HEPP

dvorski koncipista

Vabili su ga divji bik!

Vu Sönbrunn stvarnim vrtu, kak iz Beča javiju, ove dane, ob poldan čudnovita nesreća dogodila. Jeden sluga, koj je navaden bil divje bike hraniti, dva divji biki su proti njemu stali i vmorili. Ove dve stvari je ruski cesar prikazal našemu kralju pred pol leta dnevi prije toga. Slugu su višekrat opomenuli, da neka ne hodi nuter vu zagradjenu gajbu, ar divji biki su nekontroljii i jako pogibelni. Nego on nije dal do toga nikaj, i opet ide nuter vu zagradjeno mesto bez toga, da bi se žnjim kaj takvoga pripetilo. Pred nekulikimi dani pako, kak berš je nuter stupil, jeden bik proti njemu stane. Sluga na drugu stran beži, da preko zagradjenih gatrov skoči, ali bik ga dostigne na svoje roge, njega metne nekulikokrat na

morate znati, kaj mi je moja pokojna majkica rekla, kad mi ga je dala — Peter, je rekla, ovde ti dajem »talismana», on ti bude uvijek pomagat, ako se budeš rano u jutro ustajal i ako se u večer prije nelegneš, dok ne budeš siguran, da si sve dužnosti onoga dana izpunil. Ako pak dojdeš u kakovu nepriliku, onda samo pogledni »talismana» i h odmače ti sve na pamet dojt, kaj ti ja sad govorim i moj nauk, kojega ti dajem. Teško nije nikaj, kaj čoviek ozbužno i marljivo poprime. Pak ako bi hotel kaj nepostenoga učiniti, samo si pogledni ovoga »talismana» i odmah će te sietiti riečih tvoje stare majkice, koja ti veli: postenje najduže traje. To si zapameti! — I anda vidite moji dragi ljudi, ja sam to sve posluhnul pak mi je na taj način »talisman» kroz cielei moj život pomagat. — »

Tim Zlatič svoje vino izpije, krčmaru plati te iz krčme otide.

Ostali pako su ostali sedeć, čohlahi su se za vuhi te — su ostali ametni kak su i prije bili.

Em. Kollay

zemlju — svojemi nogami njega dotapša, — nadaljiva poslie stanke Zlatič. — »Jer Na gledećega puka veliku larmu dobežal jesu ostali drugi slugi, koji su iz kolici i železnimi batinjami s velikom težkoćom došli stiralii osebužno živinice iz svojega nesrećnoga pajdaša, nego onda je već preminul. bil. —

Strahoviti oženj.

Strahovito vidjenj bilo je prošastni ponedlek na večer vu Budapešte sredine, Kod Goldbergera zvanoga velikoga tergovca stacun zevsim njegovim blagom na Kerepeš put zvanim mestu pod 38. hižnim broju četvero katno palaču je oženj na pepel uništil.

Ova ista palača zevsema je izgorela, da pače i susedne jedno katne hiže krov je takodjer bil izgorel. Vu Klauzal vulici jedno hiže pivnica se takaj vužgala. Ova strahovita nesreća človečanske aldovnike je takaj sobum pobrala. Okolo jedenajste vure po noći dvanajst mrtvih i šest težko ranjenikov popisalo je redarstvo. Nego ovih osemnajst nesrećnih samo iz med onih jesu, koje su iz plammun goreće hiže van sporskakali, da si svoje življenje oslobodiju.

Nekoji ljudi pako, navlastito med njimi više zenskih glav kakti hiže ove stanovniki, vu zidini ovi našli jesu smrt svoju. Iz jedne strani dim zadušil je nje, z druge strani pako nisu se bili podufali vu za nje pripravljeno razprestrtu ponjavu doli skočiti, kak doktori sudiju, od velikoga straha prije, neg bi bili mogli k oblokom dospeti, jednoga i drug-ga je srčni žlak trefil. Da kuliko moglo ih je preminuti nuter, to se još do sada za segurno nezna. Vu velikoj buni ni moguće bilo zeznati, koji su bili za ono vreme stanovniki vu četvero katnoj palači. Hiže ove vlastelin nije bil onda vu Budapeštu.

Kralju našemu, koj je baš onda bil vu Budapeštu, na večer ob osmoj vuri su javili ovu nesreću, jako ga iznemiril ov glas, taki pošlje grofa Bessingena husarskoga oberštera na lice mesta.

Kralj zapoved dade, da nek mu i po noći višekrat dadu na znanje od nesreće.

Drugi dan okolo jedne vure poslie podne sam kralj oseбно pohodil je Rokuš špitala, gde ranjeniki ležaju, svakim bil se spominal i tim batrivil, da nek se ufaju vu dobroga Boga.

Zatim se obrne k Rudnay nadkapitanu i veli njemu:

»Rado bi videl unišjeno stanje takaj, sprevedite me tamo, prosim.»

Iz Rokuš špitala do ovoga mesta kralj pešice ide, kad sve pogledne, prama svojoj kočiji se naputi. Vu putovanju neprestanoma na nikaj spravljenoga stanja prama nebu stojeće gole stene gledii od strahovito nesrećnih ranjenikov se spomina.

Zatim se odpelja. Kud je njegovoga kočija išla, sve povsude se pozdravica »Eljen» čula.

Peter kralju sila za peneze.

Pri srbskim tronušu, kak se vidi, pod jednom vu sili jesu za peneze. Milan je glasoviti bil od dugov delanja, niti ni potrebnog govora. Šandor kralj takaj je gustokrat pohadjal bankere. Sad iz Drezde javiju, da Peter srbskoga kralja dva agenti se tam zadržavaju, da za stran kralja jeden million frankov vrednosti veksline namestiju, ali budu kakovim drugim načinom priskrbiju ovu šumu peneze. Srbski kralj zato bil je pretrucan se vu Drezdu obrnuti kajti vu Budapeštu i vu Beču je badava probuvat.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14.50—
Zab	Zob	10.70—
Rozs	Hrż	10.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	00.00—
» » ó	» » stara	13.40—
Árpa	Ječmen	10.50—
Fehér bab uj	Grah beli	14.50—
Sárga » »	» žuti	12.50—
Vegyes » »	» žněšan	11.50—
Lenmag	Len	20.00—
Bükköny	Grahorka	11.00—

3508 sz. tk. 903

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Matalek Dóra katori lakosnak, Dobranszky Iván katori lakos elleni vhajtási ügyében 60 kor. tőke, ennek 1901. évi aug. hó 16. napjától járó 8 % kamatai kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő a katori 18 sztkvben felvett 793 hrsz. ing. a vhajt. törv. 155. §-a illetve 156. §-a alapján külön egészben 55 kor., az 1117 hrsz. ing. 74 k., a 2325 hrsz. ing. 83 k., a 2327 hrsz. ing. 56 k., a 2576 hrsz. ing. 113 k., a 4360 hrsz. ing. 88 k., a 6713 sztkvben felvett 6937 hrsz. ing. á. v. h. törv. 156. §-a alapján egészben 242 k. kikiáltási árban mint becsárban az

1903. évi szeptember hó 22 napján d. e. 10 órákor

Kotor község házánál Dr. Kemény Fülöp ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladni fog.

Venni szándékozók figyelemzetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 %-a bánatpénz fejében letenni kötelesek.

Perlakon, 1903 május 19. 510

Egy ház 2 kerttel, istállóval**és 2 hold telekkel eladó.**

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

510 2—3

**Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak**

felvétetik

TODOR R. utóda

fűszer- és csemegekereskedésében

Csáktornyan. 997 3—

Hirdetés.

Kotor község képviselőtestületének 10/jk. 1903. határozata folytán közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező **egy ház vegyeskereskedői bolthelyiség, pékműhely, lakás és melléképületek**

1903. évi szeptember hó 8-án délelőtt 9 órákor

nyilvános árverésen 6 évre bérbeadni fognak.

Bánatpénz 100 korona

Az árverési feltételek bármikor megtekinthetők.

Kelt Kotor, 1903. augusztus 22-én.

Kele György

jegyző.

517 1—1

Zvosecz András

bíró.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-l-szer puha padló számára

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glaser« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

506 1—8

Mindenkor kaphatók:

HEINRICH MIKSA czégnél Csáktornyan.**Fényképészeti műterem.**

Van szerencsám a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy helyben a perlaki-utcai Horváth Balázs-féle házban (az új járásbírósi épület közelében) egy a mai kor igényeinek megfelelően teljesen felszerelt

fényképészeti műtermet

nyitottam.

Mindenemű képet (aquarell, platin, email, bromezüst) bármily nagyságban, ugyszintén nagyításokat **a legrövidebb idő alatt jól és jutányos áron készítek.**

B. megbízásait kérve maradok teljes tisztelettel

512 1—3

Agots Arzen.**Egy jó erkölcsű ügyes fiu gyakornoknak felvétetik.**

Alapos hegedű és zongora oktatásra, valamint elemi és polgári iskolai tanulók részére magán-órák adására vállalkozik

513 1—3

Agots Arzen,
Csáktornya, perlaki-utca,
Horváth Balázs-féle ház.

Ugyanitt egy 7 változatu, alig használt fűszer-harmonium és 1 kitűnő angol vizsla jutányos áron eladó.

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közülrre teszi, hogy Nemezc Ferencz mint kisk. Nemezc Erzébet gyámja novákoveczi lakosnak Magarecz András novákoveczi lakos elleni vhajtási ügyében 184 kor. tőke 71 kor. eddigi és 13 kor. 20 fill. arverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a domásineczi 167 szjkkben felvett 197. hrsz. ing. a vh. törv. 155 és 156. §-a alapján külön és egészben 320 k., a 467 hrsz. ing. 45 k., az 569 hrsz. ing. 71 k., a 2208 hrsz. ing. a vhajt. törv. 156 §-a alapján egészben 105 k., a † 1686 hrsz. ing. 47 k., az 1950 hrsz. ing. 37 kor. kikiáltási árban mint becsárban az

1903. évi szeptember hó 24-én d. e. 10 órákor

Domásinecz községházánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó arverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmzetetnek, hogy

az arverés megkezdése előtt, a fentti kikiáltási ár 10-át bálnalpenz fejében letenni kötelesek.

Periakon, 1903. május 28-án.

516

Arverési hirdetemény.

Drávavásárhely község alulirott előljárósága részéről ezennel közülrre tételik, miszerint a község tulajdonát képező drávavásárhelyi nagyvendéglő, pusztafai korcsma- és drávhahidi korcsmaépület

folyó évi szeptember hó 17-én délelőtt 10 órákor

a községi irodában tartandó nyilvános arverésen 3 évre haszonbérbe adatni fog. Az arverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi irodában bármikor megtekinthetők. Drávavásárhely, 1903. évi augusztus 25-én.

Kornfeind Nándor

jegyző.

514 1—2

Novák János

bíró.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN (Triest mellett) ajánlja beföldli

GYOGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült es az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/2 palack 5 korona 1/2 palack 2'60

Kapható: CSAKTORNYAN,

TODOR R.-utóda fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) a fentt említett intézetben (WIEN IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomások és elemiszerek vizsgáló intézete által, Wien IX. Spitalgasse 31.

910 23—52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomások és elemiszerek vizsgáló intézete által, Wien IX. Spitalgasse 31.

Sok pénzt

takarít meg, ki szükségleteit

HESSEL JAKAB helybeli áru-

házában szerzi be.

Költözködés miatt mélyen leszállított áruk.

955 16—

**Mostani üzlethelyisége
a mellette levő lakás-
sal együtt kiadó.**

